

BUMERANG

VYDÁVÁ OÚ VELKÁ POLOM
(ZDARMA)

10

12 / 2004

ZPRAVODAJSTVÍ

INFORMACE

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

HISTORIE

KULTURA

UDÁLOSTI

SPORT

my o nás

Znovu upozorňujeme, že každý z
vás má možnost podílet se na obsahu
Bumerangu.

čekáme na VAŠE náměty,
názory nebo příspěvky

ahalfar@gmail.cz

Vážení občané!

Kvapem se blíží vánoční svátky a konec roku. Je obvyklé, že každý z nás se v tomto čase ohlédne za uplynulými dny a hodnotí. Někdy jsme s tím, co se podařilo, spokojeni, jindy si přejeme, aby se podobný rok již nikdy neopakoval.

Komplexní zhodnocení aktivit v obci ponecháme na vás. Výsledek hospodaření najdete na další straně tohoto zpravodaje. S klidným svědomím však můžeme konstatovat, že to základní, co jsme si předsevzali, jsme zvládli: úpravy na I/11, výstavbu chodníku včetně uličního osvětlení na ul. Osvooboditelů, opravu komunikace Na Havirně, rekonstrukci prostor v objektu kulturního střediska pro lékaře včetně bezbariérového přístupu formou nájezdové rampy, opravy prostor po bývalé poště dle požadavků p. Drozdkové. Tyto změny byly přijaty kladně a všichni se v nových čistých prostorách zabydleli velmi rychle.

V objektu kulturního střediska byla vyměněna okna za plastová, a to především s ohledem na jednodušší údržbu, taktéž byly vyměněny vstupní i vnitřní dveře. Před hlavním vchodem jsme navíc u hlavní silnice osadili zábradlí s prosklenými tabulemi (jednu z nich nějaký „hrdina“ se snažil rozkopnout). V těchto dnech se dokončuje středotlaká plynová přípojka k rodinnému domu p. Hahna na Opavské ul., o kterou žádala tato rodina již před mnoha lety.

Navíc jsme zajistili i množství dalších tzv. vyvolaných akcí, jako opravy dalších částí chodníku, výměnu autobusové čekárny u Lihovaru, osazení nové naproti, v opačném směru (byl vybrán typ, který bylo možné osadit do stávajících prostor, zhotovených v roce 2002), výměnu kanalizačního potrubí v ul. Na Havirně v rámci odvodnění této ulice, napojení odpadu z vodovodu na starém hřbitově do kanalizace, opravy povrchu komunikace na ul. Osvooboditelů, výměnu vodičů VO tamtéž a další. Nechali jsme vyměnit bloky stěn v čekárně na autobusovém stanovišti, osadit informační tabuli u nákupního střediska, která je zdrojem informací pro místní, ale i cizí návštěvníky – je možné na ni (i na mapku, která je umístěna na autobusové čekárně u Motořestu) odkazovat i příslušníky policie, hasiče nebo zdravotníky pro případ, že nemohou najít nějakou ulici nebo objekt. Mimochodem – tyto instituce jsme vybavili mapkami obce v menším vydání. O spoustě drobných záležitostech, které řešíme na popud občanů, se zmiňovat ani nebudu.

A co připravujeme pro příští rok? Dalo by se říci, že tak jako v letošním roce byly ústředním tématem cesty, chodníky a vůbec bezpečnost, tak příští rok bude tímto tématem základní škola. Věnovali jsme jí už hodně času a úsilí. Abychom získali objektivní a hodnověrné informace o technickém stavu tohoto objektu, podnikli jsme několik potřebných kroků. Předně jsme zadali zpracování znaleckého posudku a energetického auditu, v rámci kterého byla navržena řada opatření pro zajištění energetických úspor, čili snížení provozních výdajů, které představují vysoké částky. Zároveň byla zpracována studie řešení ce-

lého areálu školských a předškolních zařízení, v rámci které byla navržena i mateřská škola a nová tělocvična. Jednou z nejněžnějších věcí, které je nutno v roce 2005 vyřešit, je rekonstrukce školní kuchyně a na ni navazující úpravy školní jídelny, a to s ohledem na novou legislativu, vztahující se k zajištění požadovaných hygienických podmínek v těchto zařízeních. Dále máme v plánu odstranit nejzávažnější nedostatky a řešit to nejpodstatnější ve staré části budovy, do které se dříve nikdy neinvestovalo. Rozsah prací je velký a finančně náročný, z obecního rozpočtu v podstatě neřešitelný. Požádali jsme o dotaci ze státního rozpočtu – její výši ovlivňuje mimo jiné i situace v celém národním hospodářství naší republiky.

Pokud dotaci nezískáme, budeme nuceni investovat pouze do rekonstrukce kuchyně a dá se předpokládat, že další akce pozastavíme. V případě přidělení dotace hodláme pokračovat v opravě chodníku na Opavské ul., přípravě cyklostezky Velká Polom – Krásné Pole, zpracována je i projektová dokumentace na vybudování další části chodníku na ul. Osvooboditelů, rádi bychom postoupili i s opravami objektu kulturního střediska. Ale protože „jde o peníze teprve až v první řadě“, budeme nuceni se přizpůsobit stavu, který nastane. Věřím, že se s tím vyrovnáme jako doposud se vším, do čeho jsme se pustili. A přeji nám všem, aby všichni ti, kteří mají tendence ničit, co jim přijde pod ruku, dostali konečně rozum a uvědomili si, že ničí i svůj majetek, neboť všechno kolem nás je nás všech. Bylo by mnohem lepší zaměřit svou nezměrnou energii na něco pozitivního!

Na závěr mi dovolu, milí spoluobčané, abych vám popřála za sebe, za ostatní zastupitele i všechny pracovníky obecního úřadu pohodové vánoce, hodně vzájemného porozumění ve vašich rodinách i na pracovištích, zdraví, sílu i lásku do dalšího roku.

Přijměte mé pozvání: na Silvestra k nákupnímu středisku, kde se společně jako každý rok rozloučíme s rokem končícím a přivítáme rok nový, přicházející. Těšíme se na vás.

Ludmila Bubeníková
starostka obce

Tomáš Lazecký
místostarosta obce

*SVĚT JE ZRCADLO. MRAČTE SE DO NĚHO A BUDE SE NA VÁS
TAKÉ MRAČIT, ZASMĚJTE SE A BUDE VÁM VESELÝM A LASKAVÝM
SPOLEČNÍKEM.*

THACKERAY

Informace z matriky

Jako loni, tak i letos před koncem roku bych Vás chtěla seznámit s několika údaji z matriky, které se týkají života v naší obci (stav je uveden k 30.11.2004).

Noví občanci, které jsme mezi nás přivítali:

Vendula Kozyková
David Hrdina
Richard Švidrnoch
Matyáš Wysoglad
Matyáš Bitta
Filip Špak
Matěj Bubeník
David Bojnanský
Michal Steiner
Natálie Ševčíková
Šimon Kozelský
Bára Malíková

Naši nejstarší spoluobčané:

paní Julie Mučková 95 let
paní Emilie Klapuchová 90 let
paní Otilie Paláčková 90 let

Ve stejné době jsme se navždy rozloučili s 18 našimi spoluobčany.

*Libuše Výtisková
matrikářka*

Všem dětem přejeme, ať se jim naše obec líbí a ať se jim mezi námi dobře žije.

Návrh rozpočtu na rok 2005

PŘÍJMY	v tis. Kč	v tis. Kč
třída I. daňové	10 718,00	
třída II. nedaňové	6 128,00	
třída III. kapitálové	648,00	
třída IV. dotace	10 000,00	
VÝDAJE		
třída V. běžné		25 268,00
třída VI. kapitálové		2 020,00
třída VIII. financování		206,00
C E L K E M	27 494,00	27 494,00

finanční výbor netrval na navýšení příjmů obce v této oblasti, daňové příjmy ponechal ve výši roku 2004 a předpokládané dotace částečně понížil. I když předpokládané příjmy z vlastní činnosti obce jsou zvýšeny s ohledem na stav využití skladů Na Hradské, celkově plánujeme příjmy obce pro rok 2005 nižší než v roce 2004.

Výdaje obce představují především výdaje provozního charakteru, tedy výdaje zajišťující chod obce, tj. veřejné osvětlení, provoz obecních budov, knihovny, ale i školy, odvoz odpadů apod. V oblasti investic a oprav se v roce 2005 pro obec stává prioritou rekonstrukce školní kuchyně s jídelnou, dále pak pokud to finanční situace dovolí, oprava chodníků a místních komunikací. Rozpočet obce na rok 2005 bude předložen zastupitelstvu obce na jednání dne 15.12.2004 jako vyrovnaný, kdy příjmy obce pokryjí výdaje obce.

Podrobné členění v paragrafech a položkách je k nahlédnutí na úřední desce nebo na Obecním úřadě ve Velké Polomi.

*Jana Mikesková
předsedkyně finančního výboru*

Obec Velká Polom v letošním roce při sestavování rozpočtu obce na rok 2005 jednala mimořádně obezřetně. V oblasti daňových příjmů a dotací v letech předcházejících bylo každoročně možné navýšit daňové příjmy obce cca o několik %. Vývoj v národním hospodářství a stav státního rozpočtu však předpokládanému nárůstu nenasvědčuje. Proto

POZVÁNKA

**na zasedání zastupitelstva obce Velká Polom
ve středu 15. prosince v 17 hod v sále Kulturního střediska.**

**Prodejna Drozdková Dagmar, Opavská 58
květiny, zverimex, obuv**

nabízí k prodeji trika s potiskem – Velká Polom –

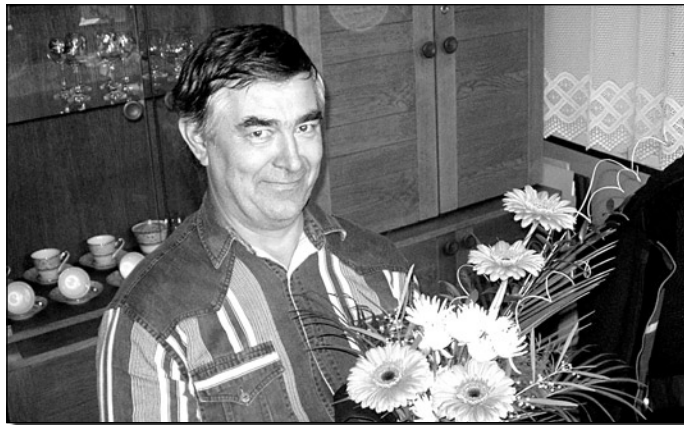
Zároveň Vás všechny zveme k předvánočnímu nákupu u nás.

Všem zákazníkům přejeme hodně štěstí a spokojenosti o vánočních svátcích.

Víte, že máme mezi sebou velmi obětavé jedince?

Patří mezi ně bezesporu p. Václav Kusyn z ulice Nad Úvozem, který již 80krát daroval bez nároku na odměnu svou krev. Jde o opravdový lidský postoj k životu a zdraví jiných lidí. Byla mu udělena cena Zlatý kříž 3.třídy v Hotelu Atom v Ostravě. Jménem všech našich občanů jsme se ke gratulaci přidali a předali p. Kusynovi dárek včetně kytice květů jako poděkování za jeho lidský přístup a obětavost. Ještě jednou děkujeme.

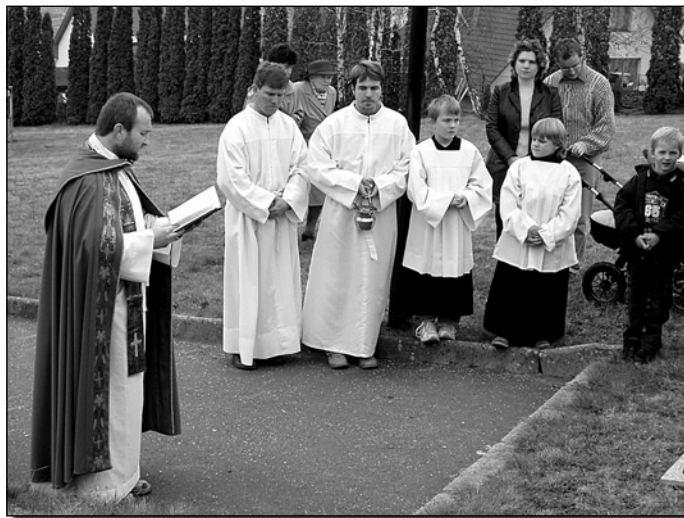
Ludmila Bubeníková

Nový hřbitov vysvěcen

V neděli 31.10.2004 jsme byli svědkem významné události. P. Petr Eliáš vyhověl přání mnoha občanů a vysvětil nový hřbitov a dřevěný kříž jako symbol spásy. Děkujeme mu za službu, kterou nám prokázal. Díky patří i všem ostatním, kteří přispěli k důstojnému průběhu slavnosti, p. Hance Kozelské za výzdobu kříže i schole za dotvoření krásné atmosféry pěveckým a hudebním vystoupením. Termín slavnosti nebyl vybrán náhodně. Hřbitovy jsou v tomto „dušičkovém čase“ v plné kráse, všichni vzpomínáme na své drahé a blízké, kteří nás již předešli. Většinou bývá v tomto období počasí již velmi vrtkavé. Tentokrát jako by čekalo, až se všichni v klidu rozejdeme. Nový hřbitov, toto nádherné a tiché místo odpočinku s překrásným výhledem do okolní krajiny, tak získal na ještě větší vážnosti.

Ludmila Bubeníková

Fotografická soutěž

Vážení čtenáři obecního periodika BUMERANG, mnozí z Vás, kteří mají přístup na internet jistě vědí, že v nedávné době proběhla na internetových stránkách Obce Velká Polom soutěž o nejlepší fotografii z letošní dovolené a právě díky Vaším hlasům byla fotografie pořízená mou osobou vyhlášena nejlepší fotografií v kategorii nad osmnáct let. Oceněná fotografie byla pořízena nedaleko tuniského městečka Mahdia u pobřeží Středozemního moře a s trochou nadsázky bych ji nazval „chlapec krmící velblouda“. Snímek se mi podařilo vyfotit při cestě takzvanou „beduínskou karavanou“ a ač by se mnohým mohlo zdát, že krmení velblouda kousky agave z úst do úst (chcete-li z úst do tlamy) je nebezpečnou zábavou, mohu Vás ubezpečit, že se jednalo o zcela bezproblémovou záležitost a nikdo z těch, kdo si krmení velblouda touto „metodou“ vyzkoušel, nepřišel k žádnému úrazu. Následně po nakrmení velblouda netradičním způsobem jsme navštívili beduínské osídlení, kde jsme se naopak seznámili s tradičním způsobem pečení chleba v hliněné peci a také jsme měli možnost vyzkoušet si tradiční oděv beduínů, o čemž svědčí fotografie, která se podle počtu Vašich hlasů umístila na třetím místě ve fotografické soutěži. Při návštěvě tohoto beduínského osídlení jsem si nakrátko uvědomil, jak rychle ubíhá čas a že je dobré se po nějaké době také na chvíli zastavit a ohlédnout se zpět, přičemž k tomu máme nyní příležitost všichni v právě probíhající adventní době, která nám zvěštuje blízký příchod Vánoc, jež jsou po-

važovány za svátky klidu a míru. A tak mi na závěr dovolu,te, abych Vám všem popřál klidné prožití vánočních svátků a věřím, že si fotografická soutěž na internetových stránkách naší obce získá svou tradici a do budoucna také více příznivců.

Tomáš Fochler

Ohlédnutí za rokem 2004 z pohledu kulturního a společenského života v naší obci

Není pravdou, že se lidé nechtějí sdružovat a společně bavit. Po dvou letech naší činnosti jsme poznali, že se nás scházejí stovky. Některé akce dokonce můžeme nazvat již jako tradiční.

K těm nejzajímavějším a nejvíce navštěvovaným patří určitě oba letní karnevaly, netradiční velkopolský ples neboli chování basy a slet čarodějnic. Neméně žádané jsou i návštěvy divadelních představení, naposledy jsme byli v Divadle A. Dvořáka v Ostravě na překrásné opeře La Traviata G. Verdiho. Kdo s námi nebyl, může jen litovat. Z autobusu večer vystoupilo 40 dojatých a radostně naladěných návštěvníků. Také naši ochotníci „Velkopolské hvězdy“ nám každým rokem připravují zajímavé a většinou z nás vítané představení.

Velice jsme byli potěšeni radostnými reakcemi loňských účastníků „Vánočního setkání seniorů“. A protože jsme nabyli dojmu, že by byl zájem i o tanec a zpěv, rozhodli jsme se v tomto roce pro uspořádání dalšího setkání seniorů (ale i pro příznivce a milovníky operety) ve velkém sále restaurace Gól. O program se postarají děti Základní školy a herci z umělecké agentury v pořadu Tvým je mé srdce jen. Poté nám k tanci zahraje p. Furmánek.

Nezapomeňte: 11.12.2004 (sobota) v 17 hod. O občerstvení se postaráme, vstupné dobrovolné. Těšíme se na vás.

Naší zásluhou i v tomto roce jste pravidelně informováni kromě jiného v našem už skoro světoznámém Bumerangu (tato formulace není nadnesena, máme informace, že naši krajané, žijící v Kanadě,

jsou prostřednictvím webových stránek naší obce jeho pravidelnými čtenáři a velmi si tento zdroj zpráv a poznatků pochvalují).

Stále větší okruh lidí, spolků a organizací se v tomto našem zpravodaji prezentuje – máme tak možnost seznámit se s jejich zájmy, činnostmi a dalšími aktivitami. Jsme za tyto příspěvky vděční a těšíme se na další.

K mimořádným záležitostem v tomto roce patřilo zpracování videopořadu o historii centra naší obce – návsi – kterou je současná ulice Osvoboditelů. Pořad nese název „Historie návsi obce Velká Polom“. Máme štěstí, že jsme mohli pořad shlédnout v naší lokální televizi a s překvapením zjistit, jak se náves postupně měnila a vyvíjela. Pohled do historie nás obohacuje a upevňuje náš patriotismus. Mnozí z nás našli v tomto pořadu množství nedostupných informací o této lokalitě, které by jinak upadly v zapomnění.

Vážení spoluobčané, i my, členové kulturní komise, vám všem přejeme klidné a radostné vánoce, bezúrazového Silvestra a plno síly ke zdolání všeho, co vás čeká v příštím roce.

POZOR! Blíží se plesová sezona, všechny víkendové termíny jsou zadány. Tentokrát začínáme Country balem a tradičně uzavíráme plesovou sezonu netradičním velkopolským plesem. Sledujte plakáty, ať vám nic neuteče.

*Milada Klapuchová
za kulturní komisi*

Dovětek starostky k článku ing. Klapuchové:

Čím více práce a povinností člověk má, tím více si váží pomoci a ochoty jiných. P. Klapuchová se ve svém příspěvku zmínila o práci na videopořadu „Historie návsi Velká Polom“, který běžel nedávno v naší lokální televizi. Ráda bych touto cestou poděkovala všem, kteří na tomto díle spolupracovali. Otcem myšlenky byl p. ing. Luboš Kadula, který dal dohromady i skupinku ochotných lidí. Tito společnými silami zpracovali obsáhlý a náročný materiál. Občané poskytli historické fotografie, které byly rozčleněny tak, aby zpracovatelé pořadu (otec a syn Holaňovi z Ostravy-Poruby) rozpoznali, o kterém objektu je řeč. Nezastupitelnou roli sehrál p. František Kopřiva, jehož komentář vycházel z historických dat a údajů a který nás pořadem po celou dobu provází, citlivým slovem začíná a výzvou končí. Práci na takovémto pořadu si neumíme představit bez účasti p. Jiřího Kaduly seniora. Přispěl radou, ale i podklady z různých dřívě natočených pořadů nebo fotografií. Podle ohlasů se dá bez nadsázky říci, že se dílo zdařilo. Díky všem.

A ještě něco. Nedávno, při nějaké příležitosti, jsem si uvědomila, jak si člověk velmi rychle zvykne na něco nového, pěkného, ale taktéž i na poskytované služby. A nakonec je považuje za samozřejmost a často ho ani nenapadne vyjádřit vděk a úctu. Takovou samozřejmostí se nám stalo i vysílání naší obecní televize. Mimořádně: takovýmto vysíláním se může pochlubit jen málo měst a obcí! Vy, kteří toto vysílání

sledujete, víte, že málokdy běží stejný pořad delší dobu (většinou jen v případě, když je o něco nebyvalý zájem). Pravidelně je obměňován, aktualizován a zpestřován novinkami. Jen málokdo z nás si dokáže představit, kolik času a energie vyžaduje zpracování jakéhokoliv i velmi krátkého televizního pořadu. Zajistě se mnou budete všichni souhlasit, že je vhodné vyzdvihnout práci všech, jejichž zásluhou máme možnost sledovat dění aktuální, být informováni i upozorňováni, ale i nahlédnout do kronikářova zápisníku a srovnávat, posuzovat, vyhodnocovat. Jistě víte, o kom je řeč. Za názvem Studio OKO se skrývá p. Jiří Kadula sen. jako zpracovatel mnoha dokumentů, především pak historických témat, kdy čerpá z podkladů a poznámek svých předků. A jeho syn Jiří s manželkou Ivou, vždy přítomni na jakékoliv akci s kamerou a ve střehu. Není to jednoduché, zábava jde stranou, povinnosti vyžadují své. Jednou z posledních akcí, zdokumentovaných p. Jiřím Kadulou pro příští generace, byl let nad Velkou Polomí dne 28. září 2004. Byl hlavní cenou na našem obecním plesu. Výherkyně, p. Anna Tvarůžková, absolvovala let se svou sestrou Marií a p. Tvarůžkovou st. Přestože bylo větrno, ovládal pilot, místní občan, p. Boris Kozelský, svěšené sportovní letadélko bezpečně a s jistotou. Všechny dámy hodnotily let jako super zážitek, který by si kdykoliv rády zopakovaly. A bylo se skutečně na co dívat – nakonec: některé fotografie již byly zveřejněny. Naše obec je skutečně velká a krásná. Takže ještě jednou – děkujeme vám.

za všechny, pro které to děláte: starostka obce

Plesová sezóna 2005

8.1. XIII. Country Bál

15.1. XIV. Country Bál

Hudba: C&W OK Band
Předprodej: T. Lazecký, Za Humny 440
tel: 728 182 496, 553 770 457

22.1. Myslivecký ples

Hudba: Skiblu
Předprodej:
L. Musial, 9. května 109, tel: 553 770 762

29.1. Ples SR

Hudba: Prak
Předprodej: A. Vrbková, Plesenská 224
tel: 553 770 077

12.2. Ples TJ Velká Polom

Hudba: Pohoda
Předprodej: E. Chudoba, Osvoboditelů 173
tel: 553 770 574

19.2. Hasičský ples

Hudba: Prak
Předprodej: K. Vašková, Osvoboditelů 16
tel: 777 960 370, 553 770 523

26.2. Obecní ples s chováním bas

Hudba: C&W OK Band + Disco
Předprodej: OÚ, pí. J. Brázdová
tel: 553 770 228

Jiří Kopřiva

Betlém vytvořený žáky ZŠ ve Velké Polomi je na výstavě

Možná si někteří vzpomenete na výstavku betlémů a vánočních dekorací, která byla v prosinci roku 2003 instalovaná ve vstupním prostoru budovy základní školy. Pro tuto výstavku vytvořili žáci naší školy betlém, který je zvláštní tím, že je zpracován formou textilní koláže na látkové oponě.

Pan Jiří Cvešper nás vyzval k účasti na výstavě betlémů, kterou pravidelně pořádá České sdružení přátel betlémů, jehož je členem. A tak

jsme v tomto roce pozvání přijali. Od 3. prosince 2004 do 15. ledna 2005 můžete mezi dalšími betlémy vidět na výstavišti Černá louka v Ostravě také betlém vytvořený našimi šikovnými žáky.

Petr Rosa
ředitel ZŠ

1. ročník soutěže o nejlepší kysané Velkopolské zelí

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Velká Polom si Vás dovoluje pozvat na výstavu ovoce a zeleniny spojenou s vyhodnocením 1. ročníku soutěže o nejlepší kysané Velkopolské zelí.

Výstava se uskuteční v obecním kulturním středisku Velká Polom ve dnech

11. prosince od 8.00 do 18.00 hodin
12. prosince od 8.00 do 18.00 hodin
(v 16.00 hodin vyhlášení soutěže)

PROPOZICE

Na výstavě hodláme vystavovat ovoce a zeleninu od našich členů, doplněnou o jabka a ořechy nových odrůd z odrůdové zkušebny Lysice. Pro úspěch výstavy je třeba zajistit určité množství vzorků, proto se obracíme na všechny členy ZO o aktivní zapojení, případně získat pro tuto výstavu i nečleny organizace. Vzorky ovoce budeme přebírat v kulturním středisku (KS) v pátek 11. prosince od 15.00 do 18.00 hodin. S ohledem na skutečnost, že výstava se uskuteční v předvánočním čase, hodláme na výstavě prezentovat i vánoční ozdoby, svícný, adventní věnce, jesličky. Ponecháme na vašem zvážení co vyberete, nebo připravíte pro prezentaci na výstavě. Stejně jako u ovoce prosíme věci na výstavu doručit v pátek do KS. Pro zvýraznění předvánoční nálady bude výstava doplněna o vánoční doplňky ze Slezské tvorby a kresby dětí z MŠ a ZDŠ Velká Polom.

1. ročník soutěže o nejlepší kysané Velkopolské zelí a vyhlášení 3 nejlepších vzorků se uskuteční v neděli 12. prosince v 16 hodin. Nejlepší zelí bude oceněno a výrobce bude odměněn diplomem a věcnou cenou. Soutěž je otevřená pro všechny občany. Soutěží se s domácím kysaným syrovým zelím vlastní výroby (nebude se ověřovat

). Vzorek kysaného zelí v 0,7 l sklenici je nutno doručit do KS během výstavy, příjem vzorků bude ukončen v neděli v 11. 00 hodin. Vzorky bude hodnotit rozhodčí komise anonymně, individuálně a před obecenstvím.

V rámci doprovodného programu výstavy se uskuteční výstava destilátů Likérky a lihovaru Velká Polom, vína ze znojemské oblasti od Zemědělského družstva Lechovice a konzervované zeleniny od výrobce SELIKO a. s. Opava. Vystavované výrobky bude možné na výstavě zakoupit za akční ceny.

Těšíme se na Vaše aktivní zapojení do připravované výstavy a co nejrdečněji Vás na tuto prezentaci zveme.

Zahrádkáři Velká Polom

Včela medonosná v historii naší země

Naše Země je stará více než tři miliardy let. Celou první třetinu byla země bez života. Byla to žhavá koule, která chladla a zjednodušeně toto období nazýváme prahory. Po tomto období, zhruba 750 miliónů let, jsou starohory, kdy se objevují ve vodě první nejjednodušší živočichové a rostliny. Tělíčka rostlin a živočichů se stávají postupem doby složitější a dokonalejší a přizpůsobují se životu na souši. Nejstarší rostliny nekvetly, tvořily drobné výtrusy, kterými se množily. Dalším vývojem vznikají trávy a jehličnaté rostliny s jednoduchými květy a květenstvími. Tyto rostliny již žily pohromadě, vytvářely mnoho pylu roznášeného větrem. Jakmile se však v přírodě objevily ojedinele rostoucí rostliny, nemohly být závislé na opylování větrem. Tvoří proto barevné vonící květy, aby je bylo z dále vidět a cítit. Barevné vonící květy vábí k sobě opylovače, objevují se první včely – pravčely. První včely nežily v rojích, ale samotářsky zcela samostatně. To bylo asi před 50 milióny let. Nejdokonalejší ze všech těchto včel, je včela medonosná, která vznikla asi před 15 milióny let. Abychom si vývoj Země a včel lépe představili, srovnajme dobu Země s hodinovým číselníkem. Jestliže 12 hodin představuje tři miliardy let, pak každých 5 minut je ve skutečnosti 250 miliónů, jedna minuta pak 50 miliónů let. Včela medonosná žije na naší Zemi 15 miliónů let, tj. na číselníku 18 vteřin. Pro srovnání člověk, který

je odhadem na Zemi 1,5 miliónů let, představuje na našich hodinách pouze 1,8 vteřiny (jestliže by podle nejnovějších poznatků existovala Země 6 miliard let, pak by časy na našich hodinách byly poloviční, tzn. člověk na Zemi by byl okolo 1 vteřiny). Už tedy 50 miliónů let plní včely v přírodě svůj hlavní úkol – opylují hmyzosnubné rostliny. Připustíme-li, že zeměkoule má přibližně asi jeden milión různých druhů rostlin, opylují včely zhruba 150 tisíc druhů, a to je činnost velmi významná.

Včela však neprospívá člověku pouze opylováním rostlin a nošením sladkého nektaru do úlů. Svým tělem potí vosk, v jedovém vaku tvoří vzácný léčivý jed. Umí vytvořit vonný tmel – propolis. Do úlů přináší rovněž pyl a jistě jste slyšeli o mateřích kašičce. Toto vše je vedlejší užitek, kterým včela přispívá člověku a celému jeho společenství.

Nyní víte, proč a jak jsou včely užitečné v přírodě. Poznání o včele medonosné přivedlo člověka již v dávných dobách k potřebě jejich zdomácnění. Proto se učíme, jak říká ve své knize znalec včel pan Karel Pinc „Učíme se včelařit“, jim rozumět, znát jejich potřeby a způsob života, abychom je mohli chovat co nejlépe a v souladu s přírodou.

Aleš Mučka

Včela medonosná v roce 2005 ve velké polomi

Včelařský rok 2005 v naší obci Velká Polom má 13 včelařů, kteří zazimovali 92 rojů, což je o 10 více než v roce minulém. Ovšem počet chovatelů včel klesl za toto období o 4 chovatele. Jde o členy, kteří zemřeli, nebo se již věkem necítí na práci se včelstvy. Průměrný věk včelaře v naší obci je 62,5 roku, nejstaršímu příteli panu Josefu Kusynovi je 84 let a nejmladšímu členu panu Lukáši Holušovi je 24 let. Průměr včelstev na jednoho včelaře je 7 rojů, nejvíce včel chová pan Tomáš Martiník – 17 rojů. To je současná statistika naší velkopolské části organizace Českého svazu včelařů.

V roce 1993 bylo na našem katastru registrováno 150 rojů a 19 včelařů. Ze všech uvedených čísel je vidět, že za posledních 12 let je zde značný pokles, ale je bohužel v souladu s celorepublikovým poklesem z 685.321 rojů na pouhých 477.743 rojů, tj. pokles o 30,3 %. Přitom v České republice by bylo zapotřebí pro opylování kulturních rostlin 788.000 včelstev. Proto začal stát vyvíjet snahu o jejich maximální rozšíření.

Velká Polom, která má rozlohu (katastrální výměru) 1.166 ha, by potřebovala, vycházíme-li z odborné literatury, k opylování kulturních rostlin cca 117 včelstev, tj. 1 včelstvo na 10 ha. Našemu katastru tedy schází 25 rojů, tj. vyjádřeno v % - 21,4. Pokles včelstev je všeobecně, nejen u nás ve Velké Polomi, dán tím, že je včelaření koníčkem – krásným koníčkem, který vyžaduje trpělivost, přesnost a hlavně čas. Nelze však opomenout i finanční náročnost, která za posledních 10 let stoupla osminásobně. Otevření se světu přineslo i výskyt různých nemocí u včelstev, jejichž léčení je časově a finančně náročné. Obce dle svých možností přispívají organizacím včelařů na léčiva, ale to je celkově zhruba 10 % celkových léčebných nákladů. I tak je nutné za tuto pomoc poděkovat. Jsou však nemoci, které se léčit nedají. Mezi ně patří mor včelího plodu. Tato nemoc nebyla u nás prakticky známa. V posledních pěti letech se však již podruhé objevila v Hrabáni Josefovích. Včelstva zasažená touto zákeřnou nemocí se musí spálit, a to včetně včelína, protože virus moru včelího plodu přežívá 30 let. Postižení včelaři se jen obtížně vracejí ke svému koníčku. Jsou však jednotlivci, kteří včela-

ření mají v genech, u nás v obci rodiny Drozdků, Honajzrů, Mučků, dle záznamů včelaři už páté generace bez přerušení, nutno jen dodat, že geny se dědí nejen po meči, ale i po přeslici.

Dnešní organizaci Českého svazu včelařů – pokračovatele „Včelařské besídky“ – vede jako 22. předseda Prof. Aleš Mučka, jednatelem je Ing. Romuald Kotala, hospodářem pánové Jan Drozdek a Jaroslav Cigánek. Přejme si, aby organizace pod tímto vedením vzkvétala a abychom společně počátkem roku 2007 oslavili sto let naší organizace.

Aleš Mučka

Historická výročí připadající na rok 2004

Vybrané události ze záznamů soukromého archivu Františka Kopřivy, u let končících číslicí 4.

1904 - 100let uplynulo od působení řídicího učitele Tloly Rudolfa, který také výrazně u nás působil v oblasti kulturního života.

1914 - 90let po spáchaném atentátu 28.6. v Sarajevu na následníka rakousko - uherského trůnu Ferdinanda d'Este a jeho manželku (oba zahynuli), započala v srpnu 1. světová válka. V naší oblasti Slezska nebyla žádná vojenská bojiště, ale vesnice si užila své. Ve čtyřleté válce zahynulo na bojištích 32 našich občanů. Civilní obyvatelstvo pod tlakem správních orgánů, při povinných odevzdávkách zemědělské produkce, jen tak tak, udrželo svou existenci. Dle farní matriky o úmrtí zemřelo v posledním roce války 1918 sto občanů.

- byl zřízen první telefon v obci, v úřední místnosti obecního úřadu a četnické stanice.

1924 - 80let, se do naší obce přistěhovaly osobnosti, jež podstatně ovlivnily tehdejší její stav a oblasti. Byli to:

- MUDr. Sommer Artur, lékař. Přišel k nám ze Zemské nemocnice v Opavě, kde vykonával funkci sekundárního lékaře. Svou ordinaci a také první zřízenou lékarnu měl v současném domě a sídle čs. policie. V roce 1936 si vystavěl svůj dům - ambulanci, dnes zde bydlí a ordinuje lékař MUDr Rajmon Tomáš.

- Kubiček Antonín, majitel zbytkového statku. Usadil se u nás po parcelaci velkdvora rodiny Wilczků (vlastnili do parcelace celkem 580ha na našem katastru). „Kubičkův statek“ měl rozlohu 78ha polí. Za pole a budovy zaplatil tehdejší obci 275 000kč. Tehdy to byla obrovská hodnota. Tuto částku dala dohromady rodina pana Kubička z Luběnic na Hané. Zemědělský vliv a docílované výsledky silně ovlivňovaly nejen místní sedláky, ale i z celého okolí a jejich zemědělský růst a úroveň.

- Laštůvka František, stal se varhaníkem našeho kostela. Založil si svou hudební školu, dechový i taneční orchestr. Byl nejen hudebním skladatelem, ale i vydavatelem hlavně duchovních skladeb. Stal se otčímem nevlastního syna Juchelky Miroslava (nar. 1922), kterého silně ovlivnil hudebností a který po absolvování pražské konzervatoře se vypracoval mezi celostátní špičku hudební a skladatelské avantgardy v rozmezí let 1940 - 1990. Stal se nositelem státních vyznamenání: Zasloužilý umělec (1983) a Cena Antonína Zápotockého (1987). Zanechal po sobě dílo 550 skladeb.

- Koláček Emilián, se přistěhoval se svou rodinou do naší obce z Krakova, a určitě si tuto vybral ze strategických záměrů. Předně si koupil od obce dům č.p. 58, který v minulosti patřil Wilczkově panství, a v poslední fázi byl obecním domem a hostincem. Kromě provozování pohostinství, se pokoušel okolo r. 1930 o první autobusovou přepravu dělníků do zaměstnání ostravské aglomerace (tehdy většina jezdila na kolech) a v blízkosti bylo jen železniční spojení přes Háj do Svinova a malodráhou z Dolní Lhoty. Tento úmysl mu nevyšel, ale zřídil u nás svou osobní přepravu - taxi službu. Tuto využíval hlavně místní lékař pro jízdy do celého okolí k nemocným občanům. Zřídil si u státní silnice a svého domu první benzinovou čerpací stanici.

A teď uvádím historická výročí jen jednou větou:

1924 - 80let, projížděl naší vesnicí první čl. prezident T. G. Masaryk (z Ostravy do Opavy).

- vyhořel Rajskeho mlýn na č.p. 116 (dnes Filípkovi). Jednalo se o mlýn - tehdy moderní, který byl poháněn plynem z dřevěného uhlí.

1934 - 70let, vyhořela Tománková stodola.

- byla zahájena výstavba koupaliště ve Mlýnku, v r. 1945 zaniklo.

1954 - 50let, byl založen Československý červený kříž - MUDr Stach.

- v našem tehdejší kině byl 1. barevný film, „Zítřka se bude tančit všude“.

- byl položen 1. dlažďený chodník v obci, z rozcestí kolem školy, budovy místního národního výboru, po ulici U Spořitelny - dnes mateřská škola.

- bylo upraveno prostranství před MNV. Dříve - do roku 1945 to byla lokalita domků Nováků, Musialů, stará hasičská zbrojnice - včetně obecního vězení, holičská provozna manželů Denkových.

- byla vystavěna nová, současná Sokolovna.

- byla zřízená v budově BAŤA zubní ambulance. Zubní dentista Poledník Ladislav a sestra Štípalová (Blažejová) Růžena.

- z autobusové garáže č.p. 148, u pánského dvora, byla zřízena Družstevní prádelna.

- ve vesnici započala IBV - individuální bytová výstavba, pro vybrané a za finančně zvýhodněné ceny stavebních materiálů - ve velkoobchodních cenách. Zaměstnavatelé (většinou Vítkovické železárny), poskytl asi 10 pracovníkům nenávratné půjčky ve výši 36 000 Kčs. Dům se vystavěl za cenu cca 100 000 Kčs.

- v JZD (jednotném zemědělském družstvu) byl použit o žních první kombajn.

František Kopřiva

Divadlo - v mimořádné době - za mimořádných podmínek.

Letos na podzim, v měsíci říjnu, uplynulo 50 let, od provedení divadelní hry, místními ochotníky, pod hlavičkou místního hasičského sboru (tehdejšího Freivilige fojervér) nezapomenutelné operety „Andula s přehradou“ Autor textu - libreta - byl náš tehdejší občan Václav Martiník a hudbu složil jeho švagr Rybnický z Ostravy. Režii divadla měl sám autor za pomoci tehdejšího učitele Bohumila Peše. Hudebně a pěvecky nastudoval Sobes Josef starší. Děj této divadelní hry se odehrával v letovisku Bystřička a její vodní přehradu. Divadelní skupinu tvořili někteří tehdejší nadaní a pěvecky zdatní herci a herečky: Lazurová Růžena, Moravcová Jaroslava, Moravcová Vlasta, Musialová Jiřina a Vaškova (Demlová Květuše). V mužském obsazení to byli: Blažej Oldřich, Kozelský Bohuslav, Kozelský Josef (Owens), Kozelský Jindřich, Kremer Jindřich, Vašek Ivan a další. Hrál se v sále restaurace č.p. 1, tehdejšího majitele Moravce Rudolfa. O tuto hru byl obrovský, mimořádný zájem, její provedení po všech stránkách bylo perfektní, a proto se hrálo i pro návštěvníky z celého okolí. Plná kapacita sálu byla okolo 200 lidí, i více!

Ovšem horší bylo, za jakých podmínek k provedení této hry došlo, a to „reality tehdejší doby“! Předně, ihned po okupaci dne 10. října 1938 vyšlo nařízení německých úřadů o rozpuštění všech českých spolků a organizací. Dne 23.10.1940 byl vydán zákaz jakéhokoliv konání tanečních zábav a shromáždování českého obyvatelstva. Divadelní hra se hrála v říjnu 1944! Blížil se nezadržitelně konec 2. světové války a porážka Německa. Východní fronta s celou svou válečnou vřavou se dostala již do Krakovské oblasti. Dokonce již u nás ve vesnici jsme začínali pociťovat válečný duch, z určitého pohledu daných událostí a opatření.

Touto situací jsem se však osobně začal zajímat a také se mi dostalo několik faktických informací a dat, jež snad umožnily realizaci tohoto divadelního provedení. Proto uvádím své přesvědčení a závěr, že největší aktivitu určitě vyvíjel vedoucí našich hasičů pan Černý Jan (Johan jsme mu lidově říkali). Narodil se ve Vídni r. 1889. U rakouského vojska sloužil 8 let, a to u jezdeckého oddílu a pak u leteckého pluku. My jsme jej ve vesnici znali jako opravdu bývalého nefalšovaného velitele pořádkových a hasičských jednotek. Byla mu udělena vyznamenání, mluvil perfektně německy. Určitě působil a měl vliv na některé Němce, kteří nás jako české obyvatele měli pod svým vlivem.

První a nejvlivnější byl velitel policejního sboru Herbst Maxmilián, který k nám přišel 1. května 1941, za německých vládců - bratru Josefa a Arnolda Lorenců. Členy tehdejší stanice byli: Lange, Demel, Klein a Schwarz. Z jejich vedoucího se však stal tzv. „obecní žebřák“ (jak se mu všeobecně mezi námi říkalo - vynucenými dary u zabíjaček vepřů, drůbeže a jiného). Za téměř čtyři prožité roky ve vesnici a při určité náklonnosti a závaznosti k nám - to vše mohlo mít vliv na povolení divadelní hry. Totéž se dalo říct o Lorencových. Oba ti bratři však byli již povoláni do německé armády a válečných bojů. Z pošty odešla v této době, velmi nepřijemná vedoucí - Němka Kutzerová a na její místo nastoupil Hájek Josef. K branné moci byl povolán i vedoucí statku Teltschik Herman. Prostě: německý živel velmi oslabil!

A tato vzniklá situace popřála a dovolila, že se divadlo hrálo za těchto mimořádných podmínek. „Andula s přehradou“ však mohla mít dramatický závěr! Bohudík se tak nestalo. V průběhu měsíců listopadu a prosince 1944 se přece jen na vyšších politických a správních orgánech (okresu Bílovec a bezpečnostní správy Opava) začalo toto provedení divadla a porušení nařízení o shromáždování českého obyvatelstva projednávat. Válečné události a přiblížení fronty do ob-

lasti Ratiboře již nedovolily vynést rozsudek nad těmi, kdo nedodrželi „německý zákon a pořádek“! Ale také vývoj politické a válečné reality, že co zatím Němci bojovali se svým Vůdcem na frontových polích a přinášeli oběti, Češi ve Velké Polomi si hráli divadlo a společensky se bavili. Šla z toho opravdová hrůza, i možné represe.....

K tomu nedošlo a jen pro podporu svých argumentů uvádím sled některých válečných událostí, které vesnici daleko více zaměstnávaly, než divadlo. Jednalo se o události roku 1944 - jubilejního padesátí let, zapsány tehdejším starostou obce, panem Jarolímem Martiníkem:

6.2. - odchází amtsleiter Schumpler do Svinova a na jeho místo nastupuje Schembera, začínají nové pořádky, do všeho strká nos a ničemu nerozumí. Chodí rád jen ve stejnokroji NSDAP a velice rád poroučí.

20.3. - nařízeno v celém bíloveckém okrese stavět nouzové domky. Místní občané jsou povinni se zúčastňovat takové výstavby ve Vřesině - Krásném Poli (části se lidově říkalo Nová Plzeň). Domky byly z pevného materiálu, pro německé obyvatelstvo z říše, z rozbombardovaných měst letectvem USA a Anglie, u průmyslových center, kde měli možnost práce a obživy.

16.8. - několik zdejších občanů se musí zapojit do akcí „opevňovací práce“ do východního Pruska a Polska (oblast Čenstochova a Osvěntina).

15.11. - zima se blíží a nouzové domky ve Vřesině nejsou dokončeny tak, aby byly obyvatelné. Ruská vojska se přiblížila ke Krakovu.

24.10. - došlo nad Velkou Polomí za oblačného a deštivého počasí okolo 11hod. k přeletu bombardovacích svazů (v počtu vždy asi 500 bombardovacích letounů typu Liberator), a došlo ke střetu dvou vlastních stíhaček. Jedná se zřítíla v prostoru Dolní Lhota - Čavisov a druhá v prostoru Pustá Polom - Budišovice.

23.12. - přijelo do naší obce 70 vystěhovalců německé národnosti od Mukačeva. Byli umístěni ve škole. Amtsleiter Schembera to citoval, „jde o upevnění německé národnosti ve Velké Polomi“.

- Josef Wana, jako stolařský mistr - vystěhovalce někde z Maďarska byl dosazen jako komisař do stolařské dílny Františka Drvodka na č.p. 67 (Dům zahrádkářů). Dlouho se neohřál, neboť byl brzy povolán do armády.

- ve škole se přerušuje vyučování, aby místnosti mohly sloužit pro ubytování vystěhovalců jako lazaret.

- v průběhu tohoto roku (léto - podzim), došlo znovu k setkání s německým vojskem a to již „ústupovým - východní fronty“. Ve vesnici na faře se na krátký pobyt usídlili generálové Schmied a Scharf. Fronta se přestěhovala na polské území. Přelety amerických bombardovacích svazů jsou skoro každodenní. Probíhají odvody ročníků 1927 - 28 (17-18letí muži).

- na vánoce 1944 při severním proudění větru byla slyšet v našich domovech a vesnici dělostřelecká palba od Ratiboře.

- ke konci roku dorazil do obce transport vystěhovalců od Krakova v počtu 90 osob.

- následující dny přijíždějí další a další, na všelijakých dopravních prostředcích.

František Kopřiva

Sportovní dění v obci

Konec roku je vždy příležitostí k hodnocení v různých oblastech lidské činnosti, sport nevyjímaje. Kromě pravidelných sportovních soutěží v jednotlivých sportech (fotbal, volejbal, nohejbal, tenis, jezdeckví a šachy) proběhl letos již devátý ročník Vesnické olympiády – celoroční soutěže obcí v různých individuálních i kolektivních sportovních disciplínách. Letošního ročníku se zúčastnilo devět obcí, které postupně uspořádaly soutěže v plavání, stolním tenise, dráhových kuželkách, přespolním běhu, nohejbalu, volejbalu, cyklistickém závodě do vrchu, sportovní střelbě a sálové kopané. Za umístění v každé soutěži může obec získat 1-9 bodů a vítězem se pak stává obec s nejvyšším součtem bodů získaných v jednotlivých disciplínách.

O sportovní úrovni naší obce svědčí skutečnost, že se nám i letos podařilo ve Vesnické olympiádě zvítězit. Příjemnější však je skutečnost, že se do této soutěže zapojuje stále více soutěžících, kteří

ochotně reprezentují svou obec. Letos se nám podařilo upoutat zájem ostravského studia ČT, a tak jste krátké reportáže ze soutěží mohli vidět v regionálním zpravodajství Report na ČT1. Pokud vše dopadne dle představ redakce, tak nakonec vznikne dokument o celé soutěži.

V následující tabulce najdete přehled výsledků naší obce v letošním ročníku Vesnické olympiády, které byly vyhlášeny na tradičním společenském večírku letos konaném v Dobroslavicích. Protože na celkovém sportovním výsledku se z naší obce podílelo přes 40 soutěžících, uvedu za všechny jen individuální úspěch Jirky Kopřivy ml., kterému se podařilo obhájit vítězství v závodě horských kol a příjemné překvapení v podobě vítěze soutěže ve střelbě ze vzduchovky, kterým se letos stal Mirek Tvarůžka.

Kamil Drozdek

Celkové výsledky 9.ročníku VO 2004		Výsledky Velké Polomi v 9.ročníku VO 2004	
OBEC	Body	Disciplína	Umístění
1. Velká Polom	62	plavání	6
2. Háj	57	stolní tenis	6
3. Děhylov	54	kuželky	6
4. Dolní Lhota	53	běh	2
5. Krásné Pole	47	volejbal	2
6. Plesná	40	nohejbal	1
7. Dobroslavice	36	kolo	1
8. Vřesina	30	střelba	1
9. Horní Lhota	25	kopaná	3

